

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Із змінами та доповненнями
затвердженими Вченою радою
університету
протокол № 14 від 24.06.2025 р.
уведено в дію наказом ректора
№ 211 від 24.06.2025 р.

В. П. Кравець

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Історія та археологія

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

**за спеціальністю В9 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ
галузі знань В КУЛЬТУРА, МИСТЕЦТВО ТА ГУМАНІТАРНІ НАУКИ**

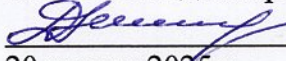
Тернопіль 2025 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	В9 Історія та археологія
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
СТУПІНЬ	Бакалавр
КВАЛІФІКАЦІЯ	Бакалавр історії та археології

ПОГОДЖЕНО

Голова науково-методичної ради
Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

20 травня 2025 р.

Надія ДРОВИК

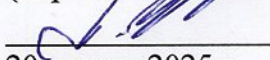

ЗМІНЕНО ТА ДОПОВНЕНО

проектною групою ОПП “Історія та
археологія”

Тернопільського національного
педагогічного університету
імені Володимира Гнатюка

Керівник проєкної групи
(гарант освітньої програми)

20 травня 2025 р.

А. Б. Кліш

Затверджено вченою радою університету, протокол №7 від 30.01.2018 р., уведено в дію наказом ректора, № 32-р від 30.01.2018 р.
Із змінами і доповненнями, затвердженими вченою радою університету протокол № 13 від 25.06.2019 р., уведено в дію наказом ректора № 151-р від 25.06.2019 р.

Із змінами і доповненнями, затвердженими вченою радою університету, протокол № 1 від 31.08.2020 р., уведено в дію наказом ректора № 180-р від 31.08.2020 р.

Із змінами і доповненнями, затвердженими вченою радою університету, протокол № 13 від 29.06.2021 р., уведено в дію наказом ректора № 157-р від 29.06.2021 р.

Із змінами і доповненнями, затвердженими вченою радою університету, протокол № 13 від 28.06.2022 р., уведено в дію наказом ректора № 127-р від 28.06.2022 р.

Із змінами і доповненнями, затвердженими вченою радою університету, протокол № 11 від 27.06.2023 р., уведено в дію наказом ректора № 127-р від 27.06.2023 р.

Із змінами та доповненнями, затвердженими Вченою радою, університету протокол № 15 від 25.06.2024 р., уведено в дію наказом ректора № 201-р від 25.06.2024 р.

ПЕРЕДМОВА

Внесено зміни та доповнення проєктною групою ОП Історія та археологія (першого бакалаврського рівня вищої освіти) у складі:

Кліш Андрій Богданович, доктор історичних наук, доцент кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка – **гарант**;

Кіцак Володимир Миронович, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;

Терещенко Валентин Дмитрович, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;

Сосульський Володимир – студент 1 курсу ОП Історія та археологія (першого бакалаврського рівня вищої освіти) ТНПУ імені Володимира Гнатюка – *внутрішній стейкхолдер зі складу здобувачів вищої освіти*;

Полянський Федір, кандидат історичних наук, директор Державного архіву Тернопільської області – *зовнішній стейкхолдер*;

Ягодинська Марина Олександрівна, кандидат історичних наук, директорка Тернопільського обласного центру охорони та наукових досліджень пам'яток культурної спадщини – *зовнішній стейкхолдер*.

Рецензенти

Райківський Ігор Ярославович – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії України і методики викладання історії ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Криськов Андрій Анатолійович – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри українознавства і філософії Тернопільського національного технічного університету.

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності В9 Історія та археологія

1 – загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка Історичний факультет кафедра історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В9 Історія та археологія
Офіційна назва освітньої програми	“Історія та археологія”. “History and archaeology”
Кваліфікація	Бакалавр історії та археології
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – бакалавр Спеціальність – В9 Історія та археологія. Освітня програма “Історія та археологія”
Форма здобуття освіти	Денна
Мова викладання	Українська
Цикл / рівень програми	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Одиничний. Для ОС «бакалавр» –240 кредитів ЄКТС. Термін навчання –3 роки 10 місяців
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію ОП № 3549 Термін дії: до 1.07.2027.
Інтернет адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvania/osvitni_prohramy/bakalavr/history/opp_032.php
2 – Мета освітньої програми	
Забезпечити високий рівень підготовки фахівців в сфері історії, археології, музейної, архівної, пам’яткоохоронної діяльності, що сприятиме конкурентоспроможності випускників на ринку праці на основі використання інноваційних технологій навчання та поєднання власного досвіду з кращими світовими практиками; створення сприятливого середовища для різнобічного освітньо-професійного розвитку здобувачів вищої освіти.	
3 – Характеристика програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Галузь знань – В Культура, мистецтво та гуманітарні науки Спеціальність – В9 Історія та археологія Об’єкт вивчення та професійної діяльності: минуле людства, України та інших країн в усіх його проявах. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв’язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, у сфері історії та археології. – Теоретичний зміст предметної області: становить система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять,

	які використовуються в процесі вивчення минулого різних суспільств та їх сегментів, явищ, персоналій, сукупності матеріальних, побутових, духовних, соціальних аспектів в конкретному просторовому та часовому періоді. – Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні історичні методи аналізу подій, структур, процесів, культур та персоналій, методи і методики дослідження історичних джерел та археологічних культур, інформаційно-комунікаційні технології. – Інструменти та обладнання: програмне забезпечення, мультимедійні засоби; системи електронних бібліотек та архівів; автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи; системи опрацювання текстової та графічної інформації.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма відповідає сучасному стану історичної науки з прикладною орієнтацією на фахову підготовку експертів з регіоналістики, архівістів, музейників.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Формування компетентного фахівця, здатного реалізовувати науково-просвітницькі проекти.
Особливість і програми	Програма скерована на оволодіння фундаментальними знаннями історії, навичками наукового дослідження та практичної діяльності історика і археолога, у архівній та музейній роботі, дослідженні суспільно-політичних і соціокультурних реалій України та світу від найдавніших часів до сьогодення.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Відповідно до Національного класифікатора професій ДК 003:2010, зокрема, може працювати: 2443.2 – історик, історик (економіка), історик (політика), історик (суспільні відносини), консультант з питань історії; 2431.2 – архівіст, експерт з комплектування музейного та виставочного фонду, зберігач експонатів, зберігач фондів; 2441.1 – антрополог; 2442.2 – археограф, археолог, етнолог, палеограф. Бакалавр історії та археології може працювати в науковій галузі; в органах державної влади і місцевого самоврядування; в аналітично-інформаційних інституціях; у друкованих та електронних засобах масової інформації, PR-технологіях; у соціальних і культурних закладах, громадських організаціях, партіях тощо.
Подальше навчання	Можливість навчатися за освітньою програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної та неформальної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Грунтуються на принципах студентоцентризму, особистісно-орієнтованому та проблемному підходах до навчання; проходить у формі лекційних, семінарських та практичних занять, самостійної індивідуально-дослідної роботи з використанням елементів дистанційного навчання. Навчання передбачає підготовку курсових і кваліфікаційних робіт; навчально-виробничі практики.

Оцінювання	Оцінювання здійснюється за трьома шкалами: Національною («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», «зараховано/ незараховано»), ECTS (A, B, C, D, E, FX, F), 100-бальною шкалою. Види оцінювання: поточний контроль, модульний контроль, ІНДЗ, підсумковий контроль (заліки та іспити у вигляді тестування), курсова робота, захист результатів практики, кваліфікаційна робота.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі історії та археології або у процесі навчання, здійснювати аналіз історичних явищ і подій, що передбачає застосування теорій та методів історичної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 6. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях. ЗК 9. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК 10. Здатність працювати в команді. ЗК 11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності. ЗК 12. Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК 13. Здатність формувати, зберігати та примножувати гуманістичні цінності.
Фахові компетентності (ФК)	ФК 1. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності. ФК 2. Усвідомлення відмінностей в історіографічних поглядах різних періодів та в різних контекстах. ФК 3. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією. ФК 4. Здатність використовувати у професійній діяльності наукові праці та інформаційно-довідкові видання (бібліографічні довідники, путівники до архівних фондів, архівні описи тощо), сучасні інформаційно-пошукові системи. ФК 5. Здатність відшуковувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні, картографічні матеріали, музейні експонати,

	археологічні артефакти і т. п.). ФК 6. Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних. ФК 7. Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини. ФК 8. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища. ФК 9. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень. ФК 10. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією. ФК 11. Здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність. ФК 12. Здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організовувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково-дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами.
7 – Програмні результати навчання	
	ПРН 1. Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему ПРН 2. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій і використовувати ці знання у професійній діяльності. ПРН 3. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел ПРН 4. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі. ПРН 5. Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними, усними, архівними та іншими історичними джерелами. ПРН 6. Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії ПРН 7. Розуміти і виявляти відмінності в історіописанні, поглядах на минуле представників різних епох та у різних контекстах ПРН 8. Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки. ПРН 9. Мати навички організації практичного вирішення питань історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України ПРН 10. Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації історії та археології, а також здійсненні різних видів педагогічної діяльності. ПРН 11. Здійснювати аналіз ситуації з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов. ПРН 12. Здійснювати комунікацію з професійних питань з

	представниками наукових, громадських, релігійних і національно-культурних організацій та спільнот ПРН 13. Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних і культурних цінностей. ПРН 14. Вміти акумулювати та поширювати кращий досвід професійної діяльності, інтегрувати досягнення інших наук для вирішення актуальних проблем історії та археології ПРН 15. Знати особливості відповідних історичних подій на Тернопіллі та використовувати ці знання у професійній діяльності. ПРН 16. Застосовувати сучасні методики у процесі популяризації регіональних особливостей історичного процесу ПРН 17. Спілкуватися українською та англійською мовами як усно, так і письмово, читати фахову літературу англійською мовою
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Якісний склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють професійну підготовку бакалаврів ОП «Історія та археологія», відповідає ліцензійним умовам (згідно з чинними нормативами для підготовки здобувачів вищої освіти за першим рівнем (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365) «Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності»)). Викладачі, що забезпечують реалізацію програми, мають відповідну базову освіту, необхідну кількість публікацій у виданнях Scopus, Web of Science, фахових виданнях, беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня (міжнародних, всеукраїнських, регіональних), стажуваннях, курсах підвищення кваліфікації.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення професійної підготовки бакалаврів ОП відповідає ліцензійним умовам. Площі приміщень, що використовуються в освітньому процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки. Згідно з чинними нормативами для підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365) «Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності»)).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та методичне забезпечення професійної підготовки бакалаврів ОП «Історія та археологія» відповідає чинним нормативним документам для підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365) «Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності»)). Здобувачі вищої освіти можуть користуватися фондами наукової бібліотеки ТНПУ: підручниками, навчальними посібниками, періодичними фаховими виданнями, довідковою та іншою літературою. Обсяг фондів є достатнім для самостійної та індивідуальної роботи студентів. Здобувачі мають можливість користуватися репозитарієм електронної бібліотеки. Освітня програма забезпечена навчально-методичними комплексами з дисциплін, які розміщено в освітньому просторі університету.
9 – Академічна мобільність	

Національна кредитна мобільність	Можливість у рамках академічного обміну між ТНПУ та ЗВО України (згідно укладених угод http://tnpu.edu.ua/naukova-robota/akadem-chna-mob-inst.php) навчатися та стажуватися на базі університету, що приймає здобувачів вищої освіти, з наступним визнанням академічних результатів освітньої та/або освітньо-наукової діяльності в університеті з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ЄКТС
Міжнародна кредитна мобільність	Можлива реалізація програми міжнародної академічної мобільності (згідно укладених угод https://tnpu.edu.ua/naukova-robota/akadem-chna-mob-in-st.php) у рамках «Стратегії інтернаціоналізації ТНПУ ім. В. Гнатюка» (http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Stratehiia_internatsionalizatsii_NPU.pdf.) ТНПУ ім. В. Гнатюка співпрацює із закладами вищої освіти зарубіжних країн згідно з угодами про міжнародну кредитну мобільність, зокрема і з університетами, де діють аналогічні освітні програми: Шеньянський університет – History https://en.syu.edu.cn/Study_at_SYU/web02.htm (27.11.2019 р. – 26.11.2024 р.) Вроцлавський університет - Institute of Archaeology, Historical Institute https://uni.wroc.pl/en/faculties/faculty-of-historical-and-pedagogical-sciences/ (27.03.2018 р.- необмежений) Гуманітарно-природничий університет ім. Яна Длугоша в Ченстохові – History http://www.en.ujd.edu.pl/articles/view/fields-of-study (10.10. 2016 р.- необмежений) Університет ім. Яна Кохановського в м. Кельцях – History https://en.ujk.edu.pl/studies/fields-of-study/1st-cycle-studies-bachelor-degree-programmes/ (22.05.2015 р.- необмежений) Університет Баня Лука – History https://unibl.org/en/studies/types-and-levels-of-studies/licensed-study-programs-at-the-first-study-cycle (Меморандум про порозуміння 20.02.2012 р.- необмежений) Державний університет ім. Шота Руставелі – History https://bsu.edu.ge/sub-25/program/2/index.html (Меморандум про згоду 26.01.2012 р. - необмежений) Університет Св. Джерома (об'єднаний з університетом Ватерлоо) – History https://www.sju.ca/undergraduate-programs (17.04.2006 р. необмежений) Бетані Лютеран Коледж/Манкато - History https://blc.edu/academics/programs/ (08.02.2005 р.- необмежений)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	не здійснюється

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
Загальна підготовка			
ОК 1.	Філософія	3	екзамен
ОК 2.	Основи наукових досліджень	3	залік
ОК 3.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	екзамен

ОК 3.	Іноземна мова	8	залік, екзамен
ОК 5.	Цифрові технології в професійній діяльності	3	залік
ОК 6.	Культура безпеки життєдіяльності, цивільний захист та охорона праці	3	залік
Професійна підготовка			
ОК 7.	Історія Стародавнього Сходу	4	екзамен
ОК 8.	Історія України	33	екзамен
ОК 9.	Археологія	10	екзамен
ОК 10.	Історія первісного суспільства	4	залік
ОК 11.	Вступ до спеціальності	4	залік
ОК 12.	Історія Стародавньої Греції і Риму	5	екзамен
ОК 13.	Спеціальні історичні дисципліни	5	екзамен
ОК 14.	Історія середніх віків	5	екзамен
ОК 15.	Історія ранньомодерного часу	5	екзамен
ОК 16.	Історія культури	10	екзамен
ОК 17.	Нова історія країн Європи та Америки	8	екзамен
ОК 18.	Музеєзнавство*	4	екзамен
ОК 19.	Архівознавство	4	екзамен
ОК 20.	Історія країн Азії та Африки	7	екзамен
ОК 21.	Політологія	3	екзамен
ОК 22.	Методика археологічних досліджень	4	екзамен
ОК 23.	Новітня історія країн Європи та Америки	9	екзамен
ОК 24.	Краєзнавство та краєзнавча практика	5	залік
ОК 25.	Курсова робота з археології	3	залік
ОК 26.	Курсова робота з історії	3	залік
Практики			
ОК 27.	Польова археологічна практика	3	Залік
ОК 28.	Архівно-музейна практика	6	Залік
ОК 29.	Виробнича практика	12	Залік
Атестація			
ОК 30.	Атестаційний іспит з історії та археології	1	Екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		180	
Вибіркові компоненти ОП			
Загальна підготовка			
ВКЗ	Вибіркові компоненти**	15	Заліки
ВКЗ	Базова загальноуніверситетська підготовка (теоретична підготовка)***		
Професійна підготовка			
ВКП	Вибіркові компоненти****	45	Заліки
Загальний обсяг вибірових компонентів:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

*Навчальна дисципліна викладається англійською мовою

** Вибіркові компоненти (навчальні дисципліни) із загальноуніверситетського каталогу вибірових навчальних дисциплін загальної підготовки та каталогу вибірових дисциплін професійної підготовки / інших ЗВО за програмами зовнішньої чи внутрішньої академічної мобільності

*** Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21.06.2024 р. № 734 дисципліну «Базова загальноуніверситетська підготовка (теоретична підготовка)» обов'язково обирають здобувачі вищої освіти (жіночої статі – за власним бажанням), які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти. Здобувачі вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти вивчають дисципліну на другому році навчання, при вступі за скороченим строком навчання на першому році навчання.

**** Вибіркові компоненти із каталогу вибірових дисциплін професійної підготовки освітньої програми / програм Міністерства / сертифікованих програм, а також навчальних дисциплін з інших освітніх програм чи інших рівнів вищої освіти ТНПУ / інших ЗВО за програмами зовнішньої чи внутрішньої академічної мобільності.

2.2. Структурно-логічна схема

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньої програми проводиться у атестаційного іспиту з історії та археології.
Внутрішнє забезпечення якості освіти	
Система внутрішнього забезпечення якості освіти	Функціонує система внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів: • визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; • здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; • забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; • забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; • забезпечення дотримання принципів академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. Система забезпечення ЗВО якості освітньої діяльності та якості вищої освіти за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти. Регулюється Положенням про внутрішню систему забезпечення якості в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка.
Принципи та процедури забезпечення якості освіти	Інформація про якість вищої освіти є відкритою та доступною для перегляду освітніх, освітньо-наукових програм, які містять конкретні цілі, зорієнтовані на результати навчання та кваліфікації; чіткі правила організації навчання здобувачів вищої освіти; необхідні ресурси для здійснення освітньої діяльності та підтримки здобувачів вищої освіти; збирає, аналізує і використовує необхідну інформацію для ефективного управління своєю освітньою діяльністю.
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	Регулюється положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності в Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка.
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	Регулюється положенням про підвищення кваліфікації (стажування) педагогічних і науково-педагогічних працівників.
Наявність необхідних ресурсів для організації	Кадрове, матеріально-технічне, інформаційне та методичне забезпечення освітнього процесу відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (в редакції

освітнього процесу	постанови Кабінету Міністрів України від 24 березня 2021 р. № 365) «Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності»).
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Публічний доступ до інформації про підготовку бакалаврів за освітньою програмою «Історія та археологія» надається за посиланнями: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/bakalavr/history/opp_032.php
Запобігання та виявлення академічного плагіату	Запобігання плагіату (компіляції) в освітньому процесі здійснюється шляхом: формування, видання та розповсюдження методичних матеріалів з уніфікованим визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у письмових роботах матеріали; запровадження курсу лекцій з основ наукового письма та дослідницької роботи з вивчення вимог до написання письмових робіт та акценту на принципи самостійності роботи над письмовими завданнями різних видів, коректного використання інформації з інших джерел та уникнення плагіату, а також правил опису джерел та оформлення цитувань. Науковими керівниками в обов'язковому порядку на всіх етапах виконання курсових та кваліфікаційних робіт здійснюється контроль та попередження фактів академічного плагіату. Регулюється Положенням про запобігання і виявлення плагіату та інших видів академічної нечесності в навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів вищої освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 1				+						+		+																		
ЗК 2			+			+	+															+								
ЗК 3	+	+		+		+		+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					+
ЗК 4	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 5					+	+																								
ЗК 6								+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+					+
ЗК 7	+	+	+	+		+		+	+	+	+		+	+	+		+	+		+		+	+	+	+		+			+
ЗК 8			+			+			+	+						+			+		+	+			+	+	+	+	+	
ЗК 9	+				+							+				+			+		+				+	+		+		+
ЗК 10		+			+		+		+	+												+			+	+	+	+	+	
ЗК 11											+																			
ЗК 12			+				+																							
ЗК 13	+			+	+																	+								
ФК 1								+	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+		+	+						+
ФК 2								+	+		+		+		+		+		+	+	+		+	+						+
ФК 3								+	+		+	+	+		+		+			+			+	+						+
ФК 4					+			+	+		+		+		+		+	+		+		+	+	+	+		+		+	+
ФК 5								+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 6					+			+	+	+	+			+	+			+		+		+	+		+	+	+	+	+	+
ФК 7										+								+				+			+	+	+	+	+	
ФК 8	+							+		+					+						+				+					+
ФК 9				+				+	+		+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ФК 10								+	+	+	+		+	+	+		+			+		+	+	+	+		+			+
ФК 11										+												+			+		+			+
ФК 12									+									+	+			+		+		+		+	+	+

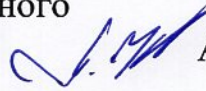
5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідним компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30
ПРН 1								+	+	+	+		+		+		+			+			+	+		+				+
ПРН 2								+	+	+	+		+	+	+		+			+			+	+						+
ПРН 3								+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+			+	+	+		+	+	+	+
ПРН 4								+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+		+	+	+						+
ПРН 5								+	+	+	+		+	+	+		+			+			+	+		+	+	+	+	+
ПРН 6									+	+						+					+			+	+					+
ПРН 7								+	+	+	+	+	+	+	+		+			+			+	+						+
ПРН 8																								+			+			+
ПРН 9										+						+		+	+			+					+	+	+	
ПРН 10		+									+																+			
ПРН 11								+			+	+	+		+		+			+			+		+					
ПРН 12	+			+	+		+									+					+									
ПРН 13								+			+		+	+	+	+	+			+			+							
ПРН 14			+			+	+														+									
ПРН 15												+						+									+	+	+	
ПРН 16												+						+									+	+	+	
ПРН 17				+	+																					+				

Нормативна база

1. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система: довідник користувача / пер. з англ.; за ред. Ю. М. Рашкевича та Ж. В. Таланової. Львів: видавництво Львівської політехніки, 2015. 106 с.
2. Закон «Про вищу освіту» // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
3. Закон «Про освіту» // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL:<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
4. . Класифікатор професій: ДК 003: 2010 / [розроб.: М. Гаврицька та ін.]. К.: Соцінформ: Держспоживстандарт України, 2010. – 746 с.
5. Стандарт вищої освіти зі спеціальності 032 Історія та археологія для першого (бакалаврського) рівня проектною групою спеціальності 032 «Історія та археологія» (наказ МОН від 29.04.2020 р. № 575) (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/standarty/2020/05/2020-zatverd-standart-032-b.pdf>)
6. Національна рамка кваліфікацій // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
7. Постанова Кабінету міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
8. Постанова Кабінету міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
9. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. URL: http://edu-mns.org.ua/img/news/8635/NakMON_1254_19.pdf

Гарант освітньої програми,
доктор історичних наук, професор
засіданні кафедри історії України, археології
та спеціальних галузей історичних наук
Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка

Андрій КЛІШ

Програма схвалена на засіданні кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Протокол № 11 від 7 травня 2025 р.

Завідувач кафедри історії України, археології та спеціальних галузей історичних наук

Доктор історичних наук, професор

Іван ЗУЛЯК

Програма затверджена Вченою радою історичного факультету

Протокол № 8 від 26 травня 2025 р.

Голова ради факультету

Володимир КІЦАК

Керівник навчально-наукового центру
якості освіти

Ольга ПЕЖИНСЬКА

Учений секретар університету

Галина ДРАПАК